

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

«04» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рівень вищої освіти: *Другий (магістерський)*

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В10 «Філософія»

Освітньо-професійна програма: «Філософія»

ОНУ
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання філософії в закладах вищої освіти». Одеса : ОНУ, 2025. 17 с.

Розробники: Старовойтова І.І. кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії ОНУ імені І.І. Мечникова

Робоча програма затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № 1 від 27.08 2025 р.

Завідувач кафедри _____ (Інна ГОЛУБОВИЧ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено з гарантом ОПП _____ (Інна ГОЛУБОВИЧ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від 29.08 2025 р.

Голова НМК _____ (Галина ЛЕВЧЕНКО)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № ____ від ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № ____ від ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів –2	Галузь знань <u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>В10 Філософія</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <i>Другий (магістерський)/</i>	Обов’язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	2-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	1-й
		<i>Лекції</i>	
		10 год.	4 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		20 год.	6 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Методика викладання філософії в закладах вищої освіти» – формування у здобувачів вищої освіти системи знань, умінь, навичок, необхідних для розробки та проведення занять з філософських дисциплін на основі застосування методів, засобів навчання і контролю та сучасних педагогічних технологій у навчальному процесі у закладах вищої освіти.

Завдання: отримати базові знання з основних нормативів діяльності вищих навчальних закладів, структури і змісту стандартів вищої освіти України; освітньо-професійних програм, навчальних планів з освітніх програм різних рівнів вищої освіти спеціальності 033 Філософія; загальних питань методики проведення різних видів аудиторних навчальних занять, організації позааудиторної навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, здійснення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти, підготовки навчально-методичних та дидактичних матеріалів з фахових дисциплін.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність (ІК) – здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері філософії та гуманітаристики.

а) загальних (ЗК):

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

б) спеціальних/фахових (СК/ФК):

СК 2. Усвідомлення зв'язків філософської спеціалізації з іншими інтелектуальними й гуманітарними практиками.

СК 8. Здатність викладати філософські дисципліни у закладах вищої освіти.

СК 9. Здатність здійснювати аналітичне обґрунтування та інформаційно-організаційний супровід професійної діяльності.

СК12. Здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності та норм професійної етики

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Здійснювати інтелектуальний пошук, виявляти і критично осмислювати актуальні проблеми сучасної філософської думки, розробляти їх в рамках власного філософського дослідження.

ПРН 2. Знати і використовувати фаховий словник та філософські засоби для донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН 3. Вміти реконструювати історичний поступ світової філософії, еволюцію філософських ідей і проблем.

ПРН 4. Пропонувати та обґрунтовувати нові підходи до розв'язання задач і проблем.

ПРН 7. Критично осмислювати, аналізувати та оцінювати філософські тексти, застосовувати релевантні методи їх аналізу та інтерпретації.

ПРН 8. Розуміти зв'язки філософії з іншими напрямками філософського дискурсу та іншими інтелектуальними й гуманітарними практиками.

ПРН 9. Ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності.

ПРН 14. Приймати ефективні рішення з питань управління складною професійною та/або навчальною діяльністю у сфері філософії.

ПРН 15. Розробляти і викладати філософські дисципліни в закладах освіти.

ПРН 17. Здійснювати дослідницьку та практичну діяльність на засадах системного підходу.

ПРН 19. Усвідомлювати і реалізовувати принципи академічної доброчесності та норми професійної етики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- предмет, зміст та функції методики викладання філософських дисциплін;

- головні проблеми, основні форми і методи викладання філософських дисциплін у навчальних закладах різних рівнів акредитації;
 - традиційні та інноваційні методики викладання;
 - основні методи проведення аудиторних та позааудиторних занять;
 - види, структуру та функції лекцій, методику підготовки та читання лекцій;
 - критерії оцінювання знань та умінь студентів, основні форми контролю знань та умінь здобувачів;
 - оцінювання ефективності семінарського/практичного заняття та оцінки майстерності викладача;
 - головні складові методичного забезпечення навчального процесу;
 - засоби використання інформаційних технологій у навчальному процесі;
- вміти:**
- вміти аналізувати філософські тексти та обирати оптимальний комплекс підручників та першоджерельної літератури для читання філософських дисциплін;
 - використовувати теоретичні знання, методи та методику викладання філософських дисциплін під час проведення лекцій та семінарських/практичних занять у закладах вищої освіти;
 - методично правильно підготувати та прочитати лекцію з дисциплін філософського спрямування;
 - методично правильно провести семінарське заняття з однієї з дисциплін філософського спрямування;
 - визначати принципи оцінювання знань з філософських дисциплін;
 - методично правильно використовувати інформаційні технології у навчальному процесі та технічні засоби на семінарських заняттях в умовах дистанційного навчання;
 - використовувати дискусії під час проведення семінарських занять;
 - організовувати самостійне навчання і дослідницьку роботу здобувачів.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади методики викладання дисциплін філософського спрямування у закладах вищої освіти.

Тема 1. Професійна діяльність педагога в організації викладання дисциплін філософського спрямування у ЗВО. Проблеми викладання філософських дисциплін в умовах нових Законів Про вищу освіту (2014) та Про освіту (2017). Структура та особливості процесу навчання у вищій школі. Поняття про процес навчання у вищій школі. Закономірності та принципи навчання у вищій школі. Методи навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі. Показники якості навчання у вищій школі. «Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу у ЗВО на спеціальності 033 Філософія. Організація аудиторної роботи зі студентами. Актуальні проблеми методики викладання філософії.

Тема 2. Особистість викладача як інструмент впливу в педагогічній взаємодії. Професійний імідж викладача. Педагогічна культура викладача. Комунікативна культура викладача. Сутність і стилі педагогічного спілкування. Стратегії взаємодії у спілкуванні. Маніпулювання та актуалізація. Внутрішня техніка викладача. Зовнішня техніка викладача. Способи комунікативного впливу: переконування та навіювання. Професійний стрес та професійне «вигорання» у педагогічній діяльності.

Змістовий модуль 2. Методика організації аудиторної роботи з дисциплін філософського спрямування у закладах вищої освіти.

Тема 3. Методика підготовки та читання лекцій у вищій школі. Лекція як організаційна форма навчання у ЗВО, її види. Методика підготовки лекції. Графічне моделювання. Методика проведення лекції. Критерії оцінювання лекторської майстерності.

Тема 4. Семінарське заняття: методика підготовки та проведення. Методика проведення семінарських, індивідуальних занять та консультацій у вищій школі. Методика проведення консультацій та індивідуальних занять.

Тема 5. Методика проведення різних видів занять з використанням активних методів навчання. Методика організації і проведення години спілкування (годин академічного наставника). Методика проведення вебінару. Методика проведення тематичної конференції. Методика проведення мозкового штурму. Методика проведення ділової гри. Методика проведення тренінгу. Методика організації проєктної діяльності. Методика проведення квесту. Методика проведення «круглого столу». Методика проведення дискусії. Методика проведення диспуту. Методика проведення екскурсії.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади методики викладання дисциплін філософського спрямування у закладах вищої освіти.										
Тема 1. Професійна діяльність педагога в організації викладання дисциплін філософського спрямування у ЗВО.	18	2	4		12	11	1			10
Тема 2. Особистість викладача як інструмент впливу в педагогічній взаємодії. взаємодії у спілкуванні.	18	2	4		12	11	1			10
Разом за змістовим модулем 1	36	4	8		24	22	2			20
Змістовий модуль 2. Методика організації аудиторної роботи у закладах вищої освіти.										
Тема 3. Методика підготовки та читання лекції у вищій школі.	18	2	4		12		2	2		20
Тема 4. Методика підготовки та проведення семінарського заняття.	18	2	4		12			2		20
Тема 5. Методика проведення різних видів занять з використанням активних методів навчання.	18	2	4		12			2		24
Разом за змістовим модулем 2	54	6	12		36	68	2	6		60
Усього годин	90	10	20		60	90	4	6		80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин (о/з)
1	Тема 1. Професійна діяльність педагога в організації викладання дисциплін філософського спрямування у ЗВО. 1. Проблеми викладання філософських дисциплін в умовах нових Законів Про вищу освіту (2014) та Про освіту (2017). 2. Структура та особливості процесу навчання у вищій школі. 3. Закономірності, принципи та методи навчання у вищій школі. 4. Актуальні проблеми методики викладання філософії. [1]; [2]; [3]; [4].	4/0

2	Тема 2. Особистість викладача як інструмент впливу в педагогічній взаємодії. взаємодії у спілкуванні. 1. Професійний імідж викладача. 2. Педагогічна культура викладача. 3. Професійний стрес та професійне «вигорання» у педагогічній діяльності. [1]; [2]; [3]; [4].	4/0
3	Тема 3. Методика підготовки та читання лекції у вищій школі. 1. Лекція як організаційна форма навчання у ЗВО, її види. 2. Методика підготовки та проведення лекції. 3. Критерії оцінювання лекторської майстерності. [1]; [2]; [3]; [4].	4/2
4	Тема 4. Методика проведення семінарських, індивідуальних занять та консультацій у вищій школі. 1. Методика проведення семінарських, індивідуальних занять та консультацій у вищій школі. 2. Методика проведення консультацій та індивідуальних занять. [1]; [2]; [3].	4/2
5	Тема 5. Методика проведення різних видів занять з використанням інтерактивних методів навчання . 1. Методика організації і проведення години спілкування (годин академічного наставника). 2. Методики проведення різних видів занять. [1]; [2]; [3].	4/2
	Усього	20/6

[1] – обговорення тематичного словника

[2] – опрацювання лекційного матеріалу та довідкової й додаткової літератури

[3] – опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)

[4] – презентація таблиці з узагальненням інформації щодо викладання філософії в ЗВО.

6. Теми практичних занять (Практичні заняття не передбачені).

7. Теми лабораторних занять (Лабораторні заняття не передбачені).

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин (о/з)
	Тема 1. Професійна діяльність педагога в організації викладання дисциплін філософського спрямування у ЗВО. [1]; [2]; [3]; [4].	12/ 10
	Тема 2. Особистість викладача як інструмент впливу в педагогічній взаємодії. взаємодії у спілкуванні [1]; [2]; [3].	12/10
	Тема 3. Методика підготовки та читання лекції у вищій школі [1]; [2]; [3].	12/20
	Тема 4. Методика проведення семінарських/індивідуальних занять та консультацій у вищій школі [1]; [2]; [3].	12/20
	Тема 5. Методика проведення різних видів занять з використанням інтерактивних методів навчання [1]; [2]; [3].	12/20
	Усього	60 / 80

Види роботи:

[1] – складання тематичного словника

[2] – опрацювання додаткової й допоміжної літератури

[3] – опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)

[4] – складання таблиці з узагальненням інформації щодо викладання філософії в ЗВО.

«В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент

підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

1. Назва освітньої платформи, 2. назва онлайн курсу, 3. короткий опис, 4. посилання	Дотично до теми (та/або Компетентності, результати навчання, що формуються)
1.Prometheus, 2.«Філософія», 3.Курс "Філософія" відкритого доступу, розроблений спільно з КНУ імені Тараса Шевченка. Його мета — надати базові знання про історію та основні концепції філософії. Курс знайомить з ідеями ключових мислителів, від античності до сучасності, а також допомагає зрозуміти, як філософія вплинула на формування сучасної культури, науки та світогляду. Він буде корисним для тих, хто прагне розвинути аналітичні здібності та глибше осмислити фундаментальні питання буття, пізнання та цінностей. /Для студентів гуманітарних та соціальних спеціальностей, які прагнуть зрозуміти основи філософії, її розвиток та роль у суспільній свідомості. Доступно постійно. Мова курсу- українська. Сертифікат з підписом викладача - по закінченню, за умови успішного виконання усіх завдань курсу. Курс триває- 7 тижнів./ 4. Філософія Prometheus Критерій оцінки - обсяг за кредитами: 1 кредит (30 годин) - 10 балів до дотичної теми або змістового модуля. Максимальна кількість балів за неформальну освіту – не більше 2х кредитів.	Модулі курсу: Вступ → Античність → Середньовіччя → Ренесанс → Новий час → Кант, Гегель → Сучасні напрями Дотичність до тем 1, 4, 5. ЗК 1, ЗК 3, СК 8, ПРН 4, ПРН 14, ПРН 19
1.Prometheus, 2.«Критичне мислення для освітян», 3.Курс "Критичне мислення для освітян" є спеціалізованим і спрямований на розвиток навичок критичного мислення у педагогів. Його головна мета — навчити вчителів, як інтегрувати інструменти критичного мислення у навчальний процес. Програма курсу охоплює теми, пов'язані з розпізнаванням маніпуляцій, аналізом інформації, формуванням аргументованої думки та розвитком цих навичок у учнів. Він допомагає освітянам створити ефективніші методики викладання, що сприяють не тільки засвоєнню знань, а й розвитку самостійного мислення у їхніх вихованців. /Для всіх, хто хоче активно впроваджувати новітні методики в освітню сферу та бути частиною освітніх реформ. Доступно постійно. Мова курсу- українська. Сертифікат з підписом викладача - по закінченню, за умови успішного виконання усіх завдань курсу. Курс триває- 5 тижнів./ 4. Критичне мислення для освітян Prometheus Критерій оцінки - обсяг за кредитами: 1 кредит (30 годин) - 10 балів до дотичної теми або змістового модуля. Максимальна кількість балів за неформальну освіту – не більше 2х кредитів.	Що потрібно для успішної діяльності: IQ, емоційний інтелект, мислення, розум, довіра? Наші цінності та емоційний інтелект або від чого залежить кінцевий пункт подорожі та задоволення у процесі? Критичне мислення: стратегії та процедури, свобода і необхідність. Базова техніка розвитку критичного мислення. Як забезпечити розвиток критичного мислення? Дотичність до теми 1, 7, 9. ЗК 3, ЗК 5, СК9 СК10, ПРН 9, ПРН4 , ПРН 9, ПРН 18

Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю

здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання».

9. Методи навчання

У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти. Серед них найтрадиційнішим залишаються:

- *Словесні* (лекції; пояснення, бесіди, дискусії)
- *Наочні* (мультимедійні презентації) за допомогою використання комп'ютерної техніки й комунікаційних платформ Zoom, Classroom, Moodle, Viber, Telegram.
- *Практичні* (опрацювання лекційного матеріалу та довідкової й додаткової літератури, складання конспекту з першоджерел і тематичного словника, оформлення таблиці з узагальненням інформації щодо історії філософії).

Передбачається проведення групових (а за потреби і індивідуальних) консультацій.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності та всебічності.

- *Поточний* контроль – усне опитування на семінарському занятті;
- *Періодичний* контроль - оцінювання результатів самостійної роботи;
- *Підсумковий* контроль – залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти на семінарських заняттях для очної/заочної форми навчання

Оцінка	Кільк. балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно	5	Здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується філософською та науковою термінологією. Вміє обирати раціональний метод розв'язання задач та формулювати необхідні залежності; здатний використовувати під час виконання вправ чи розв'язання задач додаткову інформацію, зокрема, довідкову; оцінювати можливі похибки, оцінювати коректність отриманого результату, вміння його аналізувати та узагальнювати, бере активну участь у проведенні заняття, вчасно виконує завдання.
Добре	4	Здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується філософською та науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Вміє обирати раціональний метод розв'язання задач та формулювати необхідні залежності; дотримується правильної послідовності виконання дій в процесі розв'язання задачі; здатний використовувати під час виконання вправ чи розв'язання задач додаткову інформацію, зокрема, довідкову; але може допускати при цьому незначні помилки або відчувати труднощі у найскладніших випадках.
Задовільно	3	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, погано орієнтується у філософській та

		науковій термінології; не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Відчуває труднощі у використанні, під час відповідей, додаткової інформації, зокрема, довідкової; оцінюванні коректності отриманого результату; припускається грубих помилок.
Незадовільно	2	Здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою наведених питань; частково обмірковує проблеми, відчуючи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.
Незадовільно	0 – 1	Здобувач не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

**Критерії оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи
для очної форми навчання**

Самостійна робота	Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії оцінювання
СР. Складання таблиці з узагальнення інформації щодо розуміння викладання філософії в ЗВО	Відмінно	15-20	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної відповіді; вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінології, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	10-14	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінології; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	4-9	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	2-3	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно	0-1	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.

СР. Опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)	Відмінно	2-3	Здобувач вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	1,5-1,9	Здобувач використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	1-1,4	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	0,5-0,9	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно	0-0,4	Здобувач не правильно опанував першоджерела, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання для аналізу текстів. Або завдання не виконане.

**Критерії оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи
для заочної форми навчання**

Самостійна робота	Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії оцінювання
Складання таблиці з узагальнення інформації щодо викладання філософії в ЗВО	Відмінно	15-20	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної відповіді; вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію, проявляє творчий підхід, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	10-14	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	5-9	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	3-4	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою

			викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно	0-2	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.
Складання тематичного словника	Відмінно	1,5-2	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної відповіді; вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінології, проявляє творчий підхід, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	1-1,4	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінології; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	0,5-0,9	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	0,3-0,4	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно	0-0,2	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.
Опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)	Відмінно	3-4	Здобувач самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури; дотримується структури написання роботи. Робота відзначається багатством слововживання, аргументованою, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю

	Добре	2	Здобувач самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури; дотримується структури написання роботи, вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати
	Задовільно	1	За обсягом робота здобувача наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразненні основні думки, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим, аргументованішим, більш уваги слід приділити оформленню списку літератури.
	Незадовільно	0,5-0,9	Створеному здобувачем тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи, побудоване висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики, аргументованість; список літератури слід переробити.
	Незадовільно	0-0,4	Здобувач не якісно виконав опанування тексту, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.
Складання конспекту з додаткової й допоміжної літератури	Відмінно	1,5-2	Здобувач самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури. Робота відзначається багатством слововживання, аргументованою, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю
	Добре	1-1,4	Здобувач самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури; дотримується структури написання роботи, вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати
	Задовільно	0,5-0,9	За обсягом робота здобувача наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразненні основні думки, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим, аргументованішим, більш уваги слід приділити оформленню списку літератури.
	Незадовільно	0,3-0,4	Створеному здобувачем тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи, побудоване висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні;

		потребує збагачення й урізноманітнення лексики, аргументованість; список літератури слід переробити.
Незадовільно	0-0,2	Здобувач не якісно виконав опанування тексту, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.

11. Питання для поточного та періодичного контролю

1. Методика викладання філософських дисциплін в системі професійної підготовки.
2. Моделі викладання філософії у ЗВО.
3. Статус філософії як навчальної дисципліни в сучасній Україні.
4. Проблеми та вимоги до викладання філософії в дистанційному форматі
5. Основні форми та функції методичного забезпечення.
6. Методичне забезпечення навчального курсу з філософських дисциплін.
7. Підготовка лекцій з філософських дисциплін: основні етапи та особливості.
8. Читання лекцій: зв'язок змістовних елементів і форми подання матеріалу.
9. Методика підготовки семінару.
10. Прийоми активізації роботи студентів на семінарі.
11. Основні форми СРС.
12. Робота над першоджерелами (оригінальними філософськими текстами) як основа СРС.
13. Науково-дослідницька діяльність студентів як елемент СРС.
14. Основні типи, форми та рівні контролю в навчальному процесі.
15. Залік: організація, форми проведення, вимоги.
16. Іспит: вимоги, підготовка, форми. Проблема комунікативної взаємодії між студентом та викладачем під час іспиту.
17. Критерії екзаменаційних оцінок з філософських дисциплін.
18. Проблема проведення семінарського заняття в умовах низького рівня підготовки студентів.
19. Особливості підготовки тестових завдань з філософії.
20. Специфіка проведення онлайн оцінювання.
21. Проблеми методичної самоосвіти викладача.
22. Проблема збереження методичної спадщини.
23. Пошук нових форм та методів викладання філософії.
24. Особливості підручників з філософії.
25. Методика використання Інтернет-ресурсів.
26. Удосконалення методики викладання як вимога системи вищої освіти та внутрішня потреба викладача.
27. Методичне забезпечення в умовах інформаційної революції: нові можливості та проблеми їх реалізації.
28. Графічне моделювання у викладанні філософії
29. Аудіовізуальність та вербальність у формуванні філософських переконань.
30. Дистанційне навчання: виклики і реальність.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Очна форма

Поточний та періодичний контроль										СР	Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							
СЗ 1	СЗ 2	СЗ 3	СЗ 4	СЗ 5	СЗ 6	СЗ 7	СЗ 8	СЗ 9	СЗ 10	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5			
Усього за модулем 1: 20				Усього за модулем 2: 30							

СЗ- семінарські заняття

СР – самостійна робота

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ (очна форма)

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів(максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
Семінарські заняття	5	4	20	5	6	30
Усього			20			30
Усього	50					
СР. Складання таблиці з узагальнення інформації щодо розуміння викладання філософії в ЗВО	20					
СР. Опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)	36. x 10 = 30					
Усього	50					
Підсумкова сума балів	100					

Заочна форма

Поточний та періодичний контроль							Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			100
СЛ	К	ПДж	Табл	СЛ	К	ПДж	
10	10	10	10	20	20	20	
Усього за модулем 1: 40				Усього за модулем 2: 60			

С – тематичний словник

К – конспект з додаткової й допоміжної літератури

ПДж – першоджерела (твори мислителів з певної теми)

Табл – таблиця з узагальнення інформації щодо розуміння категорій в історії філософії

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ (заочна форма)

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
СР (словник)	2	4	8	2	6	12
Усього			8			12
СР. Складання конспекту з додаткової й допоміжної літератури	2	4	8	2	6	12
Усього			8			12
СР. Опанування першоджерел (творів)	4	4	16	4	6	24

мислителів з певної теми)						
Усього			16			24
СР. Складання таблиці з узагальнення інформації щодо викладання філософії в ЗВО	20			-		
Усього	52			48		
Підсумкова сума балів	100					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Написання, оформлення та захист курсових і дипломних робіт : метод. вказівки для студентів .../ Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ф-т історії та філософії ; упоряд.: О. М. Луговий, Л. В. Новікова, Н. О. Петрова, О. О. Синявська, І. І. Старовойтова, І. В. Сумченко. Одеса : ОНУ, 2019. 47 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25700>
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання філософії в закладах вищої освіти». Одеса : ОНУ, 2025. 17 с.
3. Силабус курсу «Методика викладання філософії в закладах вищої освіти».

14. Рекомендована література

Основна

1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навчально-методичний посібник / За заг. редакцією проф. В. Стинської, доц. Л. Прокопів / Авторський колектив: Т. Завгородня, З. Нагачевська, Б. Савчук, В. Стинська, І. Стражнікова, І. Єгорова, В. Ковальчук, Л. Прокопів, Н. Салига. Івано-Франківськ, 2021. 430 с.
2. Гнатюк Я. С. Статуси філософії : навч. посіб. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2018. 156 с.
3. Кулик О. Роль філософії в університеті. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політ. студії. 2018, Випуск 21, С. 46-51.
4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Старовойтова І.І. Аналітична філософія, Ген, Геніальність, Гендер, Гендерні Явища, Доброчинність, Догма, Догмат, Догматизм, Волюціонізм, Історія української флософії, Історія філософії, Методологічний анархізм, Неотомізм, Синергетика, Шовінізм /**Філософський енциклопедичний словник. Навчальний посібник** / під заг. редакцією д.ф.н., проф.В.Л.Петрушенка. Львів: «Новий світ-2000», 2019. С. 15, 30-31, 236-237, 351-352.
6. Старовойтова І.І.Педагогічний потенціал книги О.Кедровського «Методи побудови теоретичних систем знання. Діалог філософа і математика». *Знання. Освіта. Освіченість*. Збірник матеріалів IV міжнародної науково-практичної конференції (28 – 29 вересня 2018 р., Вінниця). Вінниця: ВНТУ, 2018. С. 182 – 186.

7. Старовойтова І.І. «Філософії освіти в сучасному українському соціумі», *Південноукраїнські наукові студії* : Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 15 грудня, 2021 р.) Одеса, 2022. 161 с. С.50-53.

Додаткова

1. Стинська В. Методика викладання у вищій школі та тренінгові технології: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : ПП Голіней, 2021. 260 с.
2. Стинська В. Моделювання професійної діяльності майбутніх викладачів закладів вищої освіти. *Нові технології навчання: збірник наукових праць*. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Київ, 2020. Вип. 94. С. 315–319
3. Стинська В., Прокопів Л., Серман Л. «Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Гірська школа українських Карпат*. 2021. № 24. С. 100– 104.
<file:///C:/Users/Irina/Downloads/4279-Article%20Text-9183-2-10-20201102.pdf>
4. Стинська В., Прокопів Л. Технології формування лідера у процесі професійної підготовки викладача ЗВО. *Освітні обрії*. 2021, № 1(52). С. 115–118.
5. Тихомірова Ф.А. Вивчати філософію, орієнтуючись на інтегрований підхід до гуманітаристики. *Філософська думка*, 2019, № 3, С. 117-123.
6. Тихомірова Ф. А. Дистанційне викладання філософії як виклик для класичного університету/*Збірник наук. праць «УНІВЕРСИТЕТ ONLINE. ОСВІТА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ»*. Одеса, ОНУ, 2021, С.143-147. <http://liber.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/30928/1/143-147.pdf>.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова . URL : <http://lib.onu.edu.ua/>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека ім. М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL : <http://www.library.univ.kiev.ua/>
4. Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України. URL : <http://www.filosof.com.ua/>
5. Найвидатніші філософи світу та України. URL : <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dict.html>
6. Електр. бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського фак. Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL : <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html>
7. Філософська енциклопедія Станфордського університету. URL : <http://plato.stanford.edu/>